

ELÄMYSTALOUDEN KEHITYSOHJELMA

-
TILANNEKATSAUS
KAUPUNGINHALLITUKSEN KEHITTÄMISKOKOUS
2.5.2023

Visio:

Tampere tunnetaan kansainvälisen tason luovien alojen ja elämysteollisuuden keskittymänä

Ohjelman painopisteet ja hyötytavoitteet

1.

**Osaamisen kehittämisestä
osaamiskeskittymäksi**

2.

**Kehittyvästä ympäristöstä
uutta liiketoimintaa**

3.

**Tapahtumista ja elämyksistä
kaupungin kestäväää vetovoimaa**

Poikkileikkaavat tavoitteet:

Elämystalouden vaikuttavuus, luovien alojen eri sektorien välinen yhteistyö, kansainvälisyys sekä kulttuuri- ja elinkeinopolitiikan rajan madaltuminen

1

Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

1A Luovien alojen ekosysteemikehitys ja osaamispolkujen ennakointi

- Työelämän tarpeisiin perustuva elämystalouden ja luovien alojen ennakoitintyö ja uudet koulutusavaukset
- Luovien alojen ekosysteemin rakentaminen; toimijat, vaikuttavuus, mittarointi, liiketoimintamahdollisuudet (AKKE-hanke)

1B Lapset ja nuoret luovien alojen tekijöinä

- Kulttuurikasvatuksen kehittäminen osaksi luovien alojen koulutus- ja osaamispolkua (osaamisen ennakointi)
- Nuorten osaamisen hyödyntäminen toimialalla

1C Vastuullisen elämystalouden vahvistaminen

- Hiilineutraali matkailu- ja tapahtuma-ala 2030 – toimintaedellytysten ja osaamisen turvaaminen
- Yhdenvertaisuusosaamisen vahvistaminen: valmiudet kohdata moninaisia yleisöjä

2

Kehittyvästä ympäristöstä uutta liiketoimintaa

2A AV-alan infra- ja liiketoimintakehittäminen

- Tuotantotilakehitys
- AV-alan tuotantokannustin
- AV-alan liiketoimintakehitys

2B Pelialan kehittäminen

- Liiketoiminnan kasvuedellytysten luominen
- Pelialan hautomotoiminta

2C Kulttuuritilojen kehittäminen

- Uudet tilat ja toimintamallit
- Taiteilijoiden toimintamahdollisuuksien turvaaminen ja alan kehittymisen mahdollistamiseksi.

2D Taide- ja tuotantopalvelujen tuotteistaminen

- Tuottaja- ja taiteilijapankin perustaminen
- Kulttuuripalvelujen tilaaja- ja tuottajatahojen kohtaamisen kehittäminen

2E Kongressi- ja matkailuliiketoiminnan kehitys

- Kansainvälisten kongressien ja yritystapahtumien hankinta ja toteutusmahdollisuudet
- Matkailuyritysten houkuttelu ja liiketoiminnan kasvu

3

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestävä vetovoimaa

3A Uudistuva tapahtumakaupunki

- Digitaalinen tapahtumakaupunki -uudistus
- Tapahtumapaikkaoperoinnin uudistus

3B Järvi- ja luontomatkailun kasvu

- Järvi- ja luontomatkailun tiekartan koostaminen (2022–2026) ja sen tavoitteiden mukainen liiketoiminnan kehittäminen sekä uusien investointien hankkiminen

3C Johtava ja uudistuva museokaupunki

- Vahva palvelukonseptien ja digitaalisten palveluiden osaaminen osaksi ydintoimintaa
- Museoiden liiketoiminnan kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen
- Sisältöjen korkealaatuinen kehittäminen

3D Vetovoimainen brändi

- Kansainvälisen kaupunkimarkkinoinnin kehittäminen
- Tapahtumamarkkinoinnin kehittyvät muodot

Kulttuuripääkaupunkihaun maakunnallinen jatkohanke ”Operaatio Pirkanmaa”

Osaamisen kehittäminen

- Luovien alojen koulutuksen, verkoston ja viestinnän kehittäminen
- Rahoituksen ja rahoitusosaamisen lisääminen
- Uusien toimintamallien kehittäminen

Kansainvälistyminen

- EU-rahoituksen hakemisen tuki
- Kansainvälisten kumppanuuksien edistäminen
- Eurooppalaisen dialogin lisääminen

Kulttuuri- ja taideprojektit

- Kulttuuri- ja taideprojektien yhteistyö & toteutus
- Tuotantojen asiantuntijatuon kehittämisen
- Osallisuuden kehittäminen

Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

1A Luovien alojen ekosysteemikehitys ja osaamispolkujen ennakointi

- Luovien alojen ekosysteemikehitys alueen luovien alojen kokoavana selvityksenä (toimialat, volyyymi, liiketoimintamahdollisuudet) valmistuu syksyllä 2023.
 - Hankkeen tuloksena syntynyt luovan talouden kasvututka osaksi Business Finlandin strategista työtä
- Musiikki- ja Media –tapahtuman kansallinen ja kansainvälinen skaalaus neuvotteluissa.
- Musiikki ja Media koordinoimaan luovien alojen kansallista kasvusopimusta vuoden 2023 alusta.
- Tampereen yliopiston kanssa suunnitteilla elämystalouden tenure track -professori

1B Lapset ja nuoret luovien alojen tekijöinä

- 5-vuotiaiden kulttuurikasvatusohjelma Taidekaari vakiinnutetaan vuonna 2023

1C Vastuullisen elämystalouden vahvistaminen

- Tapahtumajärjestäjien tarvekartoitus sosiaaliseen kestävyYTEEN tehty syksyllä 2022
- Elämystalouden kestäväN kehityksen verkoston kehittäminen
- Toimijoiden vastuullisuusosaamisen kartoitus ja sparraus
- Kaupungin omien alustojen, toimenpiteiden, paikkojen ja materiaalien kehittäminen
- Valitse Vastuullisemmin –palvelun tehokkaampi hyödyntäminen

Kehittyvästä ympäristöstä uutta liiketoimintaa

2A AV-alan liiketoimintakehitys

- Tohlopin ekosysteemin kehittäminen, uudet koulutusavaukset valmistelussa
- Vuonna 2022 myönnettiin 18 tuotantokannustinpäätöstä mm:
 - Ruotsalainen suurelokuva tuotanto The Abyss
 - Komisario Koskinen 3 -tuotantokausi
 - Netflix-elokuva Havocin jälkityöt
- Kansallisen AV-alan kasvusopimuksen julkistus ja Tampereen keskeinen asema sen laatimisessa

2B Pelialan kehittäminen

- Mahdollistettu Tampere Game Hub ry:n toimintaedellytykset pelialan kokoavana liiketoimintakehitysalustana.
 - Yhdistys edesautti 1.3 milj.€ rahoituksen saamisessa tamperelaiselle pelistudiolle
- Pelialan tapahtumat neuvottelussa osana suur tapahtumatoimintaa

2C Kulttuuritilojen kehittäminen

- Hiedanrannan kulttuuritilakonseptin ja toimijaekosysteemin kehittäminen käynnissä ulkopuolisella rahoituksella.
- Nekalan koulun kulttuurikeskuksen toteutussuunnittelu ja sidosryhmäviestintä käynnissä.
- Väliaikaisesti tyhjänä olevat tilat haussa kulttuuritoimijoille jo kolmannen kerran. Mahdollistettu jo lähes 20 pop-up kulttuuritilaa.

2D Taide- ja tuotantopalvelujen tuotteistaminen

- Taide- ja tuotantopalveluiden pankki (www.kulttuuripankki.fi) valmistunut ja markkinoitu laajasti eri sidosryhmille. Palvelusta löydettävistä yli 450 paikallista taiteilijaa ja heidän palvelujaan.

2E Kongressi- ja matkailuliiketoiminnan kehitys

- Kongressi ja matkailuliiketoiminnan resursseja vahvistettu. Kongressihakuja meneillään 21 kpl. Vuodelle 2023 yht. 17 vahvistettua kongressia.

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestäväää vetovoimaa

3A Uudistuva tapahtumakaupunki

- Digitaalinen tapahtumakaupunki -projekti etenee suunnitellusti (luvat ja valvonta –hanke, Tampere applikaato)
- Digitaalinen tapahtumakaupunki –projektiin otettu mukaan tapahtuma- ja harrastuskalenterin jatkokehitys

3B Järvi- ja luontomatkailun kasvu

- Järvi- ja luontomatkailun tiekartta on hyväksytty kaupunginhallituksessa tammikuussa 2023. Lisäresurssi kokonaisuuden eteenpäin vientiin 3/2023 alkaen.
- Ohjausryhmätyöskentely käynnistynyt
- Retkeilyn karttaohjelma valmistunut palvelukäyttöön
- Kesän joukkoliikennepilottikohteet luontokohteisiin valmisteilla

3C Johtava ja uudistuva museokaupunki

- Museokeskus Vapriikilla ja Museo Milavidalla ennätysvuosi kävijämäärissä mitattuna 2023
- Sara Hildénin taidemuseon Thomas Houseago – WE with Nick Cave & Brad Pitt –näyttely sai kansainvälistä huomiota
- Taidemuseon ja Sara Hildénin taidemuseoiden kaavoitus ja hankesuunnitelmien edistäminen
- Kokoelmakeskuksen uudisrakentamisen edistäminen

3D Vetovoimainen brändi

- Elämysellinen Tampere – brändiviestit ja ilme valmiit
- Mediatyhteistyö ja kv.markkinointi Tampereen kulttuurikohteiden tunnettuuden tukemiseksi (Financial Times, kv. kampanjointi valituissa kohteissa kulttuurikärjellä)
- Museoiden markkinoinnin tukeminen syksy 2022 osalta
- Tapahtumallisuuden hyödyntäminen kv. tunnettuuden kasvattamisessa mm. NHL-yhteistyön ja jääkiekon MM-kisojen 2023 kautta
- Home of Hockey shortlistaus kahdessa eri kategoriassa kansainvälisessä City, Nation, Place -awards -kilpailussa

Työpakettien sisällöt medioissa

En Finlande, le froid haleureux de Tampere

Par Bénédicte Boucays

Brad Pitt ja Nick Cave Sara Hildénin
Thomas Houseago juhli näyttelynsä
avajaisia supertähtien kanssa

Ato Matvoara
17.09.2022

Nick Cave (vas.), Thomas Houseago sekä Brad Pitt virallisessä poseerauksessa.

Alustus

Sijoittajat uskovat uuteen
tamperelaiseen pelistudioon – startup
sai 1,3 miljoonan euron rahoituksen
hämmästyttävän nopeasti

Makea Games aikoo menestyä ottamalla pelaajat mukaan
tekemään pelejä.

Jaa Tallenna Kommentoi

Tommi Toikka (edessä) toimii toimitusjohtajana Makea Gamesissa. Työntekijöitä on kahdeksan,
kunnes lisää saadaan palkattua. KUVA: MAKEA GAMES

Tampere

Tampereen järvillä voi kulkea jo ensi
kesänä vesibussi: ”Sopii tänne kuin
nenä päähän” – Katso tästä, millaista
reittiä sille suunnitellaan

Tampereella suunnitellaan vesibussiliikennettä molemmille
järville. Kaupungin satamavastaavan Tuomas Salovaaran mukaan
ensimmäiset vesibussit voisivat liikennöidä Tampereella jo ensi
kesänä, jos miljoonainvestointi saa rahoituksen.

Jaa Tallenna Kommentoi

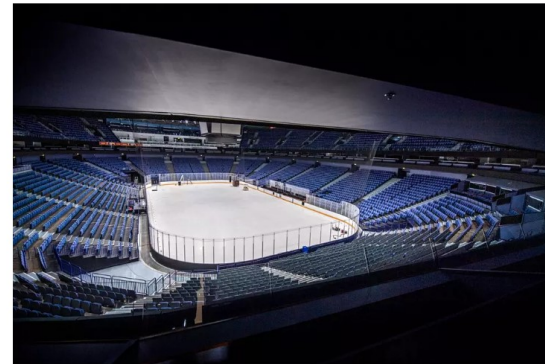

Kaupunki | Jääkiekko

”Tämä on ongelma” – Helsinki
seuraa vierestä, kuinka Tampere
kasvoi tapahtumien keskipisteeksi

Helsinki ajautui sivustakatsojaksi kun jääkiekon avulla
tahkotaan nyt Tampereesta tapahtumien keskipistettä.

Tampere
kaupungin
ratkaista
Allisa Sal
28.7.6.00

Pääkirjoitus | Pääkirjoitus

Tampere näyttää Helsingille mallia

Tampere haastaa jo tosissaan Helsingin. Se on pääkaupungin
päättäjille terveellinen herätys.

Ja sama laulu jatkuu rakennusalan konsulttiyhtiö WSP:n tuoreessa alueiden
elinvoimaisuutta mittaavassa tutkimuksessa. Tampereen seutu oli aivan
Helsingin kannassa, ja kunnista kärjessä olivat Tampereen kehyskuntiin
kuuluvat Pirkkala ja Lempäälä. Tutkimus nosti erikseen esiin sen, että
tarjoamalla elokuvien ja tv-tuotantojen tekijöille kustannustukea Tampere
on onnistunut profiloimaan itsensä luovien alojen kaupungiksi.

1.11. 10:30

Kulttuuri | Elokuvat

Maan alla tamperelaisella
teollisuusalueella on kaikessa
hiljaisuudessa kuvattu
miljoonabudjetin elokuvaa

Tampereelle ruotsalaisen katastrofi- ja perhe-elokuvan Abyssin
tuotantoryhmän houkuttelivat muun muassa
tuotantokannustimet ja se, että kaupungin maine
elokuvakaupunkina on nyt hyvä.

Mittariston kehittäminen

 Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

- Luovien alojen ekosysteemin rakentumisen valmiusaste
- Kestävyystoimenpiteiden (kriteerit, insentiivit) kvalitatiivinen kuvaus
Määrälliset mittarit (esim. Valitse vastuullisemmin –palvelun käyttömäärät)

 Muuttuvasta ympäristöstä uutta liiketoimintaa

- Yritysten ja yhteisöjen tyytyväisyys (Pirkanmaan tapahtuma- ja kulttuuribarometri, Visit Tampereen ja Business Tampereen NPS)
- Audiovisuaalisen- ja pelialan liikevaihdon kehitys

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestäväää vetovoimaa

- Asiakaskokemus digitaalisista tapahtumapalveluista
- Kansainvälinen tunnettuus

KEHITYSOHJELMAN HAASTEITA

- Synergia joidenkin työpakettien osalta on jäänyt melko pieneksi.
- Osa työpaketeista (esim. lapset ja nuoret) on edennyt osana tavallista tekemistä eikä ole päässyt kasvamaan osana kehittämisrakennetta.
- Kulttuuritilojen työpaketti on osaltaan sidonnainen investointeihin eivätkä hankkeet realisoidu kehitysohjelman aikana.
- Resurssien rajallisuus estää uudet avaukset.

OPERAATIO PIRKANMAAN TILANNEKATSAUS

OPERAATIO PIRKANMAA - KULTTUURIPÄÄKAUPUNKIHAUN JATKOHANKE 2022 - 2024

- Jatkaa kulttuuripääkaupunkihaussa tehtyä työtä 20 kunnan yhteisvoimin yhteisellä sovitulla 10 prosentin osuudella kulttuuripääkaupunkivuoden alkuperäisestä budjetista.
- Ensimmäisen toimintavuoden painopiste oli haun aikana suunniteltujen kulttuuriprojektien toteutuksessa ja osaamisen ja toimintaympäristön kehittämisessä. Projekti vastaa osaltaan kulttuurialan koronapalautumiseen.
- Ensimmäisen vuoden aikana tavoitettiin paljon yleisöjä ja käynnistettiin projekteja, jotka realisoituvat vasta tulevana vuosina. Vaikutusten arviointi tehdään toisen ja kolmannen vuoden päätteeksi.
- Hanke onnistui käynnistämään toimintoja, jotka jatkavat elämäänsä itsenäisesti.
- Laaja väliraportti on luettavissa osoitteessa www.operaatiopirkanmaa.fi

Jatkohankkeen painopisteet:

- kulttuuri- ja taideprojektien tukeminen
- osaamisen kehittäminen
- kuntayhteistyön kehittäminen
- kansainvälistymisen tukeminen

OPERAATIO PIRKANMAAN AVAINLUVUT 2022

Tapahtumia / tilaisuuksia yhteensä **532**, joista

151

PROJEKTIA

56 668

TAPAHTUMA-
OSALLISTUJAA

16

HENKIÖ-
TYÖVUOTTA

joista **9**
freelance-
toimijoiden
työllistämiseen

431

LIVE-
TAPAHTUMIA

43

DIGITAALISIA
TAPAHTUMIA

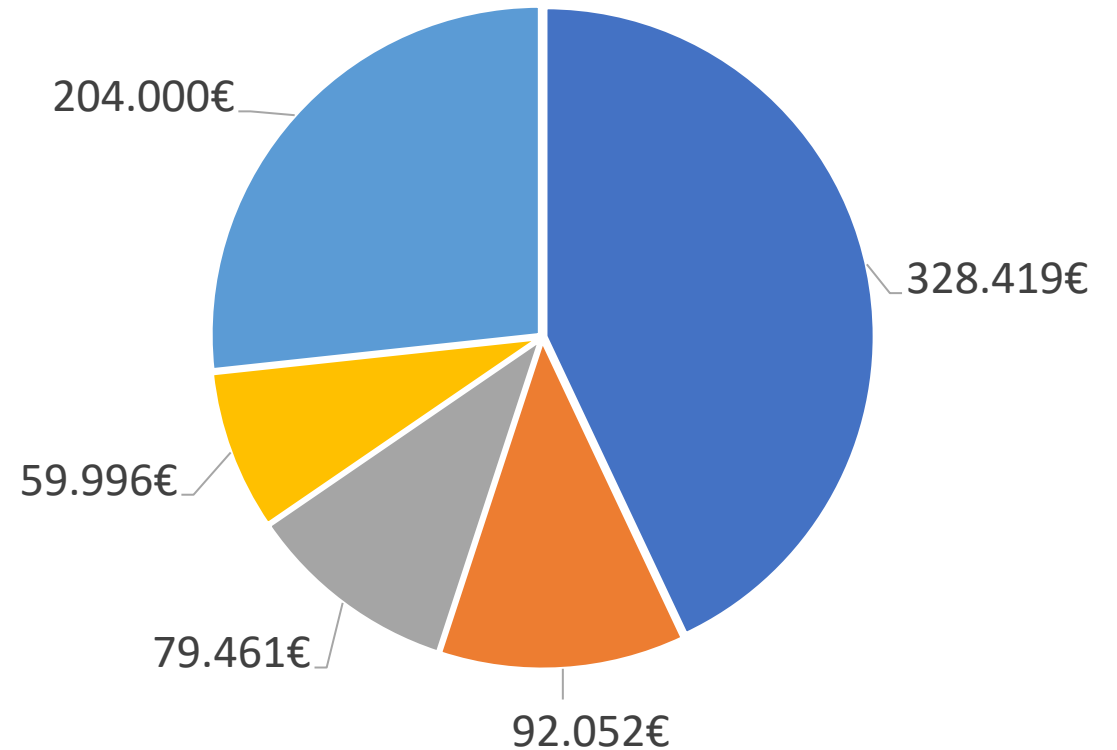

18

KANSAINVÄLISIÄ
TAPAHTUMIA

KULTTUURISEN OHJELMISTON RAHOITUSLÄHTEET

- Projektien ja tempausten kokonaisbudjetti 763.928 €
 - kulttuuritempausten osuus 204.000 €
 - Projektirahoituksen osuus 328.419 €
 - Projektien EU-rahoitus, muut avustukset ja omarahoitus yhteensä: 231.509 €
- Osana kulttuuripääkaupunkihakua käynnistyi myös monivuotisia ja alueellisia kehittämisprojekteja, jotka ovat saaneet ulkoista rahoitusta yhteensä 1.062.252 €.

- Operaatio Pirkanmaan projektirahoitus
- Projektien EU-rahoitus
- Projektien muut avustukset
- Projektien omarahoitus
- Kulttuuritempaukset

Ajankohtaista Operaatio Pirkanmaassa

Kulttuurin välitilojen kolmas hakukierros käynnistyy: Tampereen lisäksi tarjolla ensimmäistä kertaa tiloja myös Nokialta

Tarjolla kulttuuri- ja taidepalvelujen kestävän kehityksen maksutonta sparrausta

Tampereen kaupunki käynnisti julkisen taidekilpailun Tarton alueella

Taide valtaa purkutalon ensimmäistä kertaa Tampereen keskustassa - Purkutaidetalo Pinni47 avataan kesäkuussa

Elokuvasarja 52 ikkunaa Eurooppaan

Tanssivat yhteisöt - pilotti ja verkoston kehittämishanke Pirkanmaalla

Vuoden 2024 toiminnalliset alustavat painotukset

1

Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

- Luovien alojen liiketoimintaekosysteemin jatkokehitys
 - Creative Tampere - Hankkeen tulokset käytettävissä syksyllä 2023 jatkokehittämisen pohjaksi
- AV-alan koulutuksen kansainvälinen profilointi & täydennyskoulutukset
- Elämystalouden kestävyys edistäminen

2

Kehittyvästä ympäristöstä uutta liiketoimintaa

- AV- ja pelialan liiketoimintakehityksen kasvattaminen
- CreaTech & Metaverse avaukset elämystalouden kehityksessä
- Nekalan koulun toimintamallin kehittäminen ja toimijahaku

3

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestävä vetovoimaa

- Tampereen järvi- ja luontomatkailun edistäminen sekä tiekartan ja investointitarpeiden toteutus, painopisteinä vesibussiliikenne ja Viikinsaaren kehitys
- Vetovoimaisen brändin kansainvälisen tunnettuuden vahvistaminen ja vakiinnuttaminen maakuvatyössä

Operaatio Pirkanmaa:

Tapahtumakokonaisuuden (tuetut ja itse tuotetut) arviointi ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Mm. talvikaupunki, kulttuuritapahtumat

Alustavat Resurssitarpeet 2024

- Pelialan ja AV-alan liiketoimintakehitys ja koulutusavaukset
- Järvi- ja luontomatkailun resurssin vakiinnuttaminen sekä kevään 2023 aikana konkretisoituvat tarpeet ja investoinnit käytännön toimeenpanoon
- Taidekaaren laajentaminen 2-3 uuteen ikäluokkaan
- Kulttuuritilakeskittymien kehittämisen resursointi
- Uudenlaisen teknologian (AR & XR) hyödyntäminen elämispalveluiden kehittämisestä

Kiitos!

Teppo Rantanen, johtaja
teppo.rantanen@tampere.fi
p. 040 02354422

Maiju Viiki, asiakkuuspäällikkö
maiju.viiki@tampere.fi
p. 040 6462841

